

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuju
v gledališkem poslopiju.

Štajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
bitne številke vposlati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuju za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Za inserate uredništvo in upraviteljstvo
ni odgovorno.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štev. 4.

V Ptuju v nedeljo dne 23. februarja 1902.

III. letnik.

Generalni štrajk v Trstu.

Mesto Trst doživelo je pustni teden grozne dogodke. Na pustni torek je še vse norelo, na pepelnično sredo so pa že začele padati policijske sablje po glavah delaveev in delavk, v petek in soboto pa so pokale vojaške puške, katerih kroglice so predirale človeška trupla, v nedeljo pa je bila razglašena nagla sodba. To so stvari, ki se zamorejo dogoditi samo v mestih, kjer vlada na eni strani veliko bogastvo, na drugi pa velika revščina. To kar se je te dni godilo v Trstu, bila je že prava revolucija in da se je po ljudstvo streljalo in da je tekla človeška kri, bili so krivi izkoriščevalci, to so tisti ljudje, katerih visoke službe so jim še vedno premale in ki ne poznajo nobene pravičnosti do svojih, pri napornem delu stradajočih delaveev. Ni čudo, da se je delavstvo zavedalo svojih pravic, ker pa s pritožbami in prošnjami ni doseglo nič,

Tončkovi novi črevlji.

A. Baer.

Zopet je prišel k nam čas cerkvenih shodov, in veselo „žegnanje“ je pogledalo v vsako vas in v vsako hišico, zato tudi v Tončkovo čumnato (kamrico). Nahajala se je v veliki Kaplerjevi kmetiji. Pri Kaplerju je Tonče namreč služil za prvega hlapca.

Iz vseh dimnikov se je kadilo, kolikor je le moglo dima skozi majhne luknje. Gospodinje pa so pekle bidre in sladke potice, da bi si z njimi pozdignile pri ljudeh svojo čast. Solnce je prijazno sijalo, a Tonče je delal grenek obraz, kakor bi bil pojedel samega pajeka. Stal je pred veliko, s cvetlicami poslikano škrinjo ter gledal tako žalostno v predalce (ladele), kakor bi ne bilo žegnanje, ampak pepelnica pred vratmi.

Vi se smejite? No, vi se lahko smejite! Pa stavim, da bi ne imeli drugačnega obraza, nego ga je imel Tonče, če bi bili v njegovi koži.

vprizorilo je štrajk, kakoršnega Avstrija še ni doživela.

V Trstu izhaja laški list „Avanti“, kateri razkriva različna nelepa dejanja in vsled takih razkritij zavlada je velika nevolja proti jako bogati družbi avstrijski „Lloyd“, ki dobiva bogate denarne pomoči (subvencije) od naše države. Ta družba ima v službi na mnogoštevilnih svojih parnikih okoli 800 kurjačev — ki so večinoma Slovenci — ki so, ne povešanje plače, temveč olajšanje dela zahtevali. Kurjač na parniku je pravi mučenik, ker delo je strahovito in svoje plačilo zasluži krvavo. Njihove zahteve so bile prav malenkostne, kajti oni so zahtevali samo:

1. Kurjači so zahtevali, naj se odpravi uredba, da mora kurjač, kadar je bil šest ur prost, biti tri ure na parniku na straži in opravljati dela, katera spadajo v področje mornarjev. Lloyd je upeljal to navado, da mu je treba nekaj manj mornarjev imeti.

2. Zahtevali so dalje, naj se utesni delavski čas.

Izpod postelje so lukali njegovi črevlji. Jojmene! ti so lepo izgledali. Zijali so, kot bi imeli volčji glad. Razun tega so bili še poplati zelo slabi. Pa vse to bi še Tončku ne delalo preveč skrbi, saj bi pri sakem črevljarju lahko dobil par novih, če — bi le imel v škrinji dosti denarja. Tega seveda ni bilo. Samo toliko je še gleštal, da bi lahko šel na ples in pri medicarju kupil za svojo Anico veliko, pisano srce. Tu je bilo težko kaj pametnega ukreniti, zakaj nobeden črevljar ni hotel o krediti ničesar vedeti. Brez škornjev pa zopet ni nič s plesom in tudi ne z lepo Anico.

Zato ni veliko manjkalo, in Tonče bi bil pokazal nekaj slanih solz. Žalostil in jezil se je zares dosti, posebno še zategadelj, ker je bila njegova ostala obleka prav lepa: hlače nove, jopič s srebrnimi gumami, za žametastim klobukom belo pero, vse to je bilo tako lepo, da je bilo veselje gledati.

Ko so o poldne prinesli kosilo na mizo, je Tonče

Kurjač je imel doslej 12 ur trajajočo dnevno ali nočno „šihito“, potem je bil 12 ur prost, oziroma le 9 ur, ker je moral tri ure biti na straži. Od omenjenih 12 ur je bil 10 $\frac{1}{2}$ ure pri delu, poldruga ura je odpadla na pavze. Če se pomisli, kako kurjač pri delu trpi, je gotovo, da tacega dela 10 $\frac{1}{2}$ ure ni možno prenesti. Kurjači so zahtevali, naj se 10 $\frac{1}{2}$ urno delo skrči na 8 ur. Tudi najtrdosrčnejši človek mora z ozirom na trpljenje pri kurjaškem delu pristati, da ta zahteva ni pretirana.

3. Končno so zahtevali, naj bo kurjačem, kadar so v pristanu, dovoljeno, da sme vsaj polovica od njih vsako noč ostati doma pri svojih rodbinah, mej tem ko so morali doslej biti na parniku, tudi če so bili prosti.

Ker družba Lloyd tej prošnji ni ustregla, pričel se je štrajk. Mogoče, da bi do vsega tega ne prišlo, ko bi hotela posredovati vlada med Lloydom in delavci. Ona tega ni storila, pač pa še pripustila, da je Lloyd mesto štrakujočih delavcev najel tuje kurjače, to je, turške, grške, italijanske indijske in arabske ljudi, katerih bi Lloyd ne smel sprejeti. Vse to je delavce še bolj podkurilo, ker so mislili, da bode na tak način, če bo Lloyd vsaj najnujnejša dela zamogel opravljati, njihov štrajk pokopan. In najbrž bi se to bilo tudi zgodilo, če bi ne bili tem kurjačem prihiteli drugi delavci na pomoč, tako delavci pri plinarni, tramvaju, delavci na pristanu, delavke v tržaških trgovskih skladiščih in delavci pri raznih drugih fabrikah. Tudi delavke bile so jako neustrašene in so se pred tramvajске vozove, ker so še nekateri vozili, kar na tir vlegle in klicale: Povežite nas!

Vlada je, videča toliko neštevilno množico štrajkati, mahoma poklicala na pomoč vojaštvo, domače vojake, iz Gorice in Ljubljane. Štrakujočega ljudstva je bilo okoli petintrideset tisoč, in proti taki množici je bilo potrebno tudi veliko moči.

V petek je v Trstu počivalo vse delo in ta dan zgodile so se prve krvave dogodbe. Že na vse zgodaj hodilo je po ulicah vse črno ljudstva, in vsak človek

le po skledi brodil, čeravno so bili v njej štruklji, njegova najljubša jed. Vsled tega je postala kmetica jezna in vprašala, če je postal prvi hlapec res razvajen otrok, ker mu še štruklji več ne dišijo.

Popoldne je moral s kmetom v gozd, ter peljati voz drv domov. Celo pot je premišljeval, kje in kako bi dobil par novih škornjev, ki bi nič ali pa le kaj veljali, in kdor si cele ure tere glavo, ta mora kaj pametnega izmisliti, čeravno ni morda imeniten profesor. Tako je bilo tudi pri Tončeku in naenkrat je nekaj tako imenitnega iztuhtal, da je glasno zavriskal. Gospodar in vola so ga debelo pogledali.

Zvečer je šel Tonče k prvemu črevljarju — v vasi so bili štiri kopitni možje. Tistemu možu je bilo ime Čankov Jože.

„Ti, Jože, slišiš, jaz bi potreboval par novih škornjev. Pa veš, gotovi bi že morali biti“, je rekel Tonče.

„O, saj jih imamo,“ dejal je Jože in postavil pred Tončeka štiri ali pet parov.

je mogel sprevideti, da zna priti do velike nevarnosti, posebno, ker so prišli na dan vsi tisti sumljivi elementi, ki se skrivajo po starem mestu. Taki ljudje so se tudi pomešali med organizirano ljudstvo in se lahko razume, da so ti gledali, kje bi kaj ukradli ali oropali. Prodajalne so bile vse zaprte. Nek pek pa svoje prodajalnice ni hotel zapreti, a delavci so mu vse pecivo zmetali na ulico in pomandrali. Pravi se, da so delavci tudi po drugih prodajalnah ropali in slišati je, da so tudi nekemu židovskemu urarju prodajalnico spraznili. Lloydovo palačo so delavci demonstrirali in tu je bil vržen prvi kamen na policijo. Na to se je sklicalo vojaštvo, ki je zasedlo vse ulice. Ko je ljudstvo zapazilo vojaštvo, bilo je še bolj razburjeno. Za opoldan bil je v nekem poslopju napovedan javen shod, katerega pa je vlada prepovedala, a potem vseeno dovolila.

Na tem shodu pa se ni moglo kaj sporazumljenja doseči in ljudstvo je šlo proti velikem trgu, a nakrat stalo pred vojaštvom. Uhod na veliki trg je bil zaprt in redarji so potiskali množico proti stranski ulici. Ljudstva prihajalo je vedno v več, vojaštvo je zapovedoval nadporočnik Köppl. Ker so ljudje šli na veliki trg okrog borze, magistrata in okrog nekega hotela, je nadporočnik ukazal vojaštvu iti proti množici z bajoneti. Neka ženska se nadporočniku ni hotela umakniti, nadporočnik pa jo je pahnil v stran, ženska ga je udarila z dežnikom po glavi, nadporočnik pa njo s sabljo. Ko je ljudstvo videlo kri, je kakor divje zakričalo in priletelo je več kamenov. En kamen je zadel nadporočnika na glavo, da je padel. Ko je ležal na tleh, je svojemu podčastniku zaklical „Feuer“ Podčastnik je ukazal streljati. Drugače je pri tacih prilikah navada, da se ljudstva najprej pozove, naj se razide, in ako to ne pomaga, se potem šele ustrelji v zrak. Tu pa se kaj tacega ni zgodilo, ni se izdal tak ukaz, ampak ustrelilo se je kar med ljudi. Nakrat na to pa je ustrelil tudi drugi oddelek vojaštva. Ljudstvo je bilo torej streljano od dveh strani.

Pet oseb je bilo takoj mrtvih, tri so umrle med

Hlapec je poskusil prvega, in bil mu je prav, kakor bi bil nalašč za njega napravljen. Šel je parkrat po sobi, in črevlji niso tiščali, ne ščipali in tudi niso bili preveliki.

„Desni mi je popolnoma prav,“ oglašil se naposled Tonče, „pa levi, ta me hudo žuli. A meni se škornji dopadejo in bi jih rad imel. Zato vzamem desnega seboj, levega pa pustim tu, da ga še enkrat močno na kopito nabiješ. V pondeljek ga prinesi in in tedaj dobiš denar. Pa zapomni si prav dobro: v pondeljek do sedmih zjutraj ga moram imeti, drugače ti boče ta par še slan.“

Čankov Jože ni nič druzega rekel kakor „Ja, ja!“ in ker si je mislil: „Z jednim škornjem Tonče tako ne more ničesar početi, če hoče uiti, mora še druzega imeti, ni zahteval are.“

Nato jo je Jože popihal, pa ne domov, ampak h Grošekovemu Mihecu, ki je bil drugi vaški čevljar. Po poti je škorenj prav skrbno ogledoval, kakor bi

prevožnjo v bolnico. Zdravniki so obvezali 25 ranjencev drugi pa so zbežali med ljudi in se njihovo število ne ve in se sedaj še tudi vedeti ne more koliko jih bo izmed teh umrlo. Na oknu neke hiše je stalo dekletce in bilo zadeto v čelo. Jedna kroglja je zletela v filijalko poštnega urada in tam nekega potnika, ki je ravno oddajal pismo, usmrtila, poštnega uradnika pa težko ranila, da so mu mogli odrezati nogo. Ljudje bili so silno razlučeni in so se vrnili, da bi ubite in ranjene odnesli, ter kričali na vojake: „Morilci, prokleti morilci“, dasi so vojaki spolnili samo dobljeni ukaz. Več delavcev je prineslo mrliča, ki je bil ves krvav pred vojaštvo, ki je mrliča vzelo, ljudi pa razgnalo. V tem boju bil je ranjen nek policijski inšpektor, zadel ga je kamen na glavo. Vsed dobljenih ran umrle so tisti dan še tri osebe. Še tisti dan so zaprli okrog 100 ljudij zaradi zoperstavljanja oblastvenim organom.

Ta dan sta bila ranjena tudi polic. nadzornik Gliha in redar Alojzij Gorjanec.

Ustreljeni so bili mej drugimi: 40letni fakin A. Ivančič iz Postojne, 23letni krojač Franc Bonè tudi Slovenec in 42 letni Jos. Platzer. Poleg teh je v bolniški mrtvašnici ležal še jeden mrlič, ki pa ga niso mogli agnoscirati. Mej ranjenci, ki so bili prenešeni v bolnico je 13letni Fran Vizjak, 29letni poštni uradnik Fr. Zičko, 26 letni čevljar Anton Mrak, 16letni Janez Skok, 30letni zidar Janez Lun iz Gabrovice, 36letni Anton Fon, 11letni Matej Kodermac, 22letni Alojzij Pavan, 17letni Alojzij Dugulin, in poleg teh, katerih imena kažejo njih slovensko narodnost, tudi še polno drugih z italijanskimi imeni.

Boj v petek je pretresel vse mesto. Prebivalstvo ki, izvzemši bogatine, vseskos simpatizira z delavci, je začelo v soboto razobešati na okna črne zastave v znak žalovanja. Kar po bliskovo so se množile te zastave. Policija ni imela drugega posla, kakor da je hitela po hišah in ukazovala odstranjevanje zastav, češ, da je to demonstracija. Ljudje so se pokorili, odstranili zastave, a ko je policija odšla, so jih zopet

si hotel za las zapomniti, kakšen je. Pri Grošekju je hitro storil in pravil kakor pri Čanku; razloček je bil le ta, da je takrat več parov poskusil. Ko je napravil par korakov, je rekel mojstru smoli: „Levi mi je prav, samo desni se ne drži noge lepo. Prvega vzamen seboj, onega pa pustim tu. Boš ga pač malo popravil.“

Kar je še Grošekovemu Mihecu povedal, bilo je isto, kar je govoril pri Čankovem Jožeku, namreč da mora imeti do te in te ure drugi škorenj. Tudi na „solenje“ ni pozabil.

In ker je Grošek ravno tako mislil ko Čanko, zato je pustil Tončeku odnesti levi črevelj.

Doma v kamrici je Tonče obul Čankov škorenj na desno, Goršekov pa na levo nogo. Parkrat ju je veselo pogledal in se potem urno zasukal, kakor da bi že stal na plesišču in plesal s svojo Anico hitro polko.

„Dobro je šlo,“ zamrmral je muhasto, „zdaj imam par čreveljev, v katerih se mi ni treba sramovat.“

razobesili. Postopanje policije je delavstvo seveda razburilo, češ, še žalost nad tolikimi žrtvami vojaške prenagljenosti se ne pusti izraziti. In ni čuda, da so delavci sedaj zahtevali, naj se razobesijo črne zastave povsod. Začeli so v večjih in manjših krdelih hoditi po mestu, in koder ni bilo črnih zastav, so vse šipe razbili ter vse javne svetilnice. Tako so dosegli, da je bilo v kratkem skoro vse mesto v črnih zastavah.

Ker je bila plinarna preprosila nekaj starih delavcev in dobila od oblastev nekaj pomoči, je zamogla delo nadaljevati. Vsled tega se je štrajkujočih delavcev polastila velika jeza in začeli so kar na debelo razbijati plinove svetilke.

Razpori so se zdaj tu, zdaj tam ponovljali. Ob štirih popoldne, to je v soboto, je na Korsu vojaštvo hotelo razgnati množico, ki je bombardirala okna, koder ni bilo črnih zastav. Množica je metala kamne, ki jih je bila nalašč v ta namen prinesla seboj, velike in težke kamne, in zvečer je bil Korso kar posut s temi kamni. Ker se množica ni hotela koj raziti, je vojaštvo dvakrat ustrelilo. Zdaj so ljudje zbežali v stranske ulice, zlasti proti kanalu, ter so od Ponte Rossa do cerkve sv. Antona novega razbili vse svetilnice in užgali uhajajoči plin. Takisto se je zgodilo v Via delle Poste, v Via Nuova, kjer je vojaštvo zopet streljalo, in v nekaterih stranskih ulicah. V Via Barriera je vojaštvo, razgrajajočo množico z bajoneti več oseb ranilo, mej njimi tudi nekaj žensk, ki so se posebno strastno ustavljale.

Krvava drama se je primerila ob cerkvi sv. Antona novega. Velika množica je na Korsu začela metati kamenje na okna, kličeč „lutto! lutto!“, kajti policija se je še vedno podila po hišah, ukazujoč, da se morajo črne zastave odstraniti, ko je v ulici Donato le letelo kamenje na prihitelo vojaštvo, ki je z bajoneti poskusilo izgreznike zazgnati. Ljudje so podrli na vojake več dimnikov in se je vojaštvo moralo umakniti na Korso. Pritisnilo je drugič in dvakrat ustrelilo. Neki 17-letni dečko je bil zadet v

To je bilo tudi res, kajti črevelja sta spadala skupaj, kakor bi ne bila od dveh različnih mojstrov, ampak od enega in istega obuvalnega umetnika.

Ugasnil je luč in se mirno vlegel k počitku. Zaradi pondeljka, kadar mu prineseta Čanko in Grošek ostala črevelja in prideta po denar, si ni belil glave; prav dobro je vedel, da gledata oba preveč rada na dno kupice in da bodeta ob sedmih zjutraj še trdno spala — ali pa še celó v krčmi sedela.

Jube! — kako veselo je bilo v krčmi pri plesni muziki! Tla so se tresla od teptanja, in stene bi se bile skoraj podrle od radostnega hrušča. Najbolj vesel pa je bil Tonče, tu in tam je korajžito zaukal, motal klobuk v zrak, ter zapel godcem:

Oj, godci le hitro
Zagod'te nam zdaj,
Da bode plesala
Mi Anka še kaj!

prvi, neka pri oknu stoječa 65letna žena pa ranjena na glavi. Množica je zbežala v drugo ulico, kjer je bila zopet neka hišnica ranjena. Začetkom ulice sv. Antona je stal oddelek vojaštva. Ta oddelek je šel z bajoneti nad ljudi. Množica se je umikala proti cerkvi sv. Antona. Krik in vik je bil velikanski, na vojaštvo je letelo kamenje. Vojaštvo je pritisnilo ljudstvo ob desni zid cerkve sv. Antona in ustrelilo med ljudi. Učinek je bil grozen. Neki 35letni človek je bil zadet v glavo. Prenesli so ga v bližnjo lekarno, kjer je umrl. Tudi neki 20letni fant je bil v Via Canale ustreljen, trgovec Viktor Luzzato, ki je stal pri oknu svojega stanovanja poleg kavarne Stella Polana, je bil težko ranjen. Koliko je bilo ranjenih tedaj, ko je bila množica pritisnjena k cerkvenemu zidu, se ne ve. Samo jeden zdravnik Rudečega križa je 14 oseb obvezal. Ranjenih utegne biti kacic 40 mej temi tudi neka žena, ki je z detetom na roki slučajno zašla v to gnečo. Cerkevni zid, kjer so kroglje zbrano vanj priletele, je ves okrušen. Omet je popolnoma odletel in sicer skoro na meter visoko in na poldrugi meter v širokosti, ostali zid pa je kakor posut z luknjami, od krogelj provzročeni.

Skoro ob istem času, kakor pri cerkvi sv. Antona, so tudi na trgu della Barriera vojaki streljali na neke delavce, ki so metali kamenje, a ranjen ni bil nihče. Pač pa je v ulici S. Lazzaro neki vojak z bajonetom težko ranil nekega Hermana Polenskega, ker je ta klical „proč z morilci!“

Društvo „Lloyd“ je moralo na pritisk za to zbrana razsodišča zahtevam kurjačev ugoditi in priznalo, da so te zahteve kurjačev popolnoma utemeljene in opravičene. To se je naznanilo prebivalstvu s posebnimi lepaki. Izrek razsodišča je jako dobro vplival na vse prebivalstvo in je bilo s tem tudi konec izgredom.

Sobota se je toraj tudi krvavo zaključila. 47letni policaj Jako Michelus je bil ustreljen. Michelus je bil prideljen stražnici v ulici Stazione in je prišel ob 1/7. uri zvečer tja večerjat. Po večerji je šel iskat zase in za nadzornika vina. Koj, ko je Michelus

Ko godci niso not več poznali, ko je klarinet čivkal kakor bolane pišče, ko je padel hornist s peči, in ko se je začel basist v pijanosti s svojim pum-pardonom tepsti, tedaj se je Tonče pobral domu.

Čankov Jože in Grošekov Miha, ta dva zaružela pijanca, pa sta še resnično obsedela in se pobratila, čeravno sta se inace gledala ko pes in mačka in se iz nevošljivosti še videti nista mogla.

Tonče se je za dve uri vlegel, potem pa je moral v hlev k živini. Ura je bila sedem, a ne Čanka, ne Grošeka ni bilo s škornjem. Pet minut po sedmih vzal je Tonče črevlja pod pazduho in jo je mahnil proti Jožetovi koči. Prišedši do mlake, vrgel je obutje v blato in ga obrisal potem v travo.

Ko je vstopil v Čankovo izbo, je ta še resnično ležal na postelji in glasno smrčal. Z veliko težavo ga je Tonče zbudil in nato hudo razgrajal in vpil:

stopil iz stražnice, so ostali policaji in tudi nadzornik čuli, da je trikrat počilo, a mislili so da je burja vrata ob zid treščila. Naenkrat je priletel neki deček in je naznanil, da je bil policaj ustreljen. Bedarji so hiteli ven in na vogalu ulice Valdirivo našli Michelusa ležati v krvi. Vse zasledovanje morilca je bilo brezuspešno. Poklicani zdravnik je dal Michelusa prenesti v bolnico, kjer je nesrečnik čez par minut umrl.

V nedeljo ob osmih zjutraj se je začelo z razglaševanjem: nagle sodbe. Razglaševanje samo kaže, kaj pomeni nagla sodba. Kompanija vojakov z nasajenimi bajoneti gre po vsi širokosti ulice. Spredej gre nekaj policajev in orožnikov, poleg stotnika pa policijski uradnik. Vojaštvo se vstavi na vseh važnejših krajih. Tromba zapoje, bobnar gre pred fronto trikrat gor in dol in bobna, kakor se bobna, kadar se pri vojakih kdo ustrelil. Potem prečita policijski uradnik razglas, s katerim se razveljavljajo vse ustanovne, osebne in politične pravice prebivalcev in se določa smrtna kazen za vsako zoperstavljanje oblastvenim organom. Razglašenje nagle sodbe je seveda naredilo velik utis.

Kmetški shod v Konjicah.

(Konec.)

Klerikalci pravijo: Kmetje se morajo v neumnosti držati, kajti le tedaj se da z njimi komandirati. Seveda, klerikalci bi radi izobraževali kmetako ljudstvo po njihovem starem kopitu v duhu „Slov. Gospodarja“ in „Našega doma“. V tih listih pa ne berete druzega, kakor večinoma hujskanje in puntanje ljudstva in v tem oziru si je pridobil glavni urednik g. duhoven Korošec največjo izvežbanost. Isti napada neprenehoma najpoštenejše može, ako ne trobijo v klerikalnem rog; šunta in ščuva Slovence zoper Nemce, soseda zoper soseda. V „Slovenskem Gospodarju“ in „Naš Domu“ obrekuje napredno-misleče slovenske in nemške trgovce in njim odvrča v veliki škodoželjnosti ljudi. Zavida trgovcem njih imetje, katero so si pripravili v dolgih letih s trudom in skrbjo.

„To je lepo, jaz se zanesem, da mi prinese drugi škorenj, zdaj pa leži ta pijana Urša ko bukova klada in smrči kakor star modved. Zdaj pa tudi tvojega drugega škornja ne potrebujem več, nasoli si ga, pa ga obesi v dimnik. Da mi je škorenj padel v blato, ne morem jaz nič za to, zakaj pa nisi prišel o pravem času!“

S temi besedami je vrgel črevelj Jožetu na odejo. Ta ga je z zaspanimi očmi gledal kakor bik nove vrate, hotel je nekaj reči, a njegov jezik je bil preokoren. Obrnil se je in spal dalje.

Ravno to, kar je storil pri Čanku, napravil je tudi pri Grošeknu. Nato je šel domu, zapregel vole, se peljal na polje in tam sam pri sebi govoril:

„Neumna črevljarka, znata me pihati v kapo! Pameten mora človek biti, potem pa dobi brezdenarja za ples par čistih novih črevljev. Hajc sive, no bele, zdaj le naprej, žeganje je že končano!“

G. Korošec, zakaj pa neki nikoli ne omenite veliko število tistih klerikalcev, kateri so si nakupičili na župnijah premoženja, deset, dvajset, štirideset tisoč goldinarjev in še več, po neopravičenem potu. Neka kronica in nek goldinarček, katerega je dala kaka ženica v božji namen, je smuknil v klerikalen gladen žep. Ta graja je opravičena. Imajo ti ljudje morda skrbeti za obstanek, za deco ali za čas onemoglosti v starosti? Gospod Korošec, povejte nam vendar, kje pa stoji to zapisano v Kristusovem nauku, kolikor premoženja pa si je bil naš Odrešenik nakupičil cel čas svojega življenja, kolikor prvi apostoli? Je-li Kristus žegne in nebesa tudi za denarje prodaval, kakor zdajni klerikalci? Seveda izkoriščevati se da le nevedno ljudstvo in če bo ljudstvo razumno postalo, potem bo temu nesramnemu klerikalnemu postopanju konec. Ni to zoper sveto vero in veri nevarno? Klerikalno časopisje v prvi vrsti „Slov. Gospodar“ in „Naš Dom“ kvekata o kmetški zvezi in ravno klerikalci na vse načine zabranjujejo, da se kmetje ne združijo ter nepreneboma ščuvajo drug zoper drugega. Enega soseda krstijo ti hinavci liberalca, drugega socialdemokrata, tretjega brezverca, četrtga nemškutarja i. t. d. in vendar so vsi stanovski bratje, enih pravic in enih dolžnosti, enega trpljenja. Ti hinavski klerikalci z doktorji in plemstvom, ustvarili bi kmetško zvezdo seveda pod klerikalno komando: moli in delaj in posti se; več si boš pritrgal, več boš lahko dal za klerikalno čast v gladen klerikalni žep. Pitaj si prašiča, enega daj meni, enega doktorju, ti pa živi kaj ti je ostalo. Ti hinavci bi spravili že kmete v tako kmetško zvezo, da bi kmetje krenoti in zmeniti ne mogli in ne smeli, spravili bi kmete radi v tiste starodavne čase, v kojih sta se pretepala kmet in gospodov pes z enim in tistim karobačem. To bi bila prava kmetška zveza. Bog nas iste varuj. Ti hinavci bi imeli seveda kmete tako zvezane, da bi v vsaki fari, kjer stanuje 500 do 1500 kmetev, imela dva klerikalca prvo in odločilno besedo.

Dalje je prefekt Korošec v Konjicah govoril: „Kmet naj kmeta voli“, je le pesek v oči, dokler ni kmet tako izobražen, da mu ni treba več pri nobeni reči šepetati na uho, kaj naj stori i. t. d. Prosimo Vas gospod Korošec, ali res mislite, da smo res vsi kmetje tako nevedni, kakor tisti podrepniki, kateri hodijo Vas poslušat. O ne, zatoraj se pa nam kmetom tako slabo in vedno slabši godi, ko poslušamo in sicer ob času volitve, na tisto hinavsko šepetanje na uho. Saj smo že sprevideli, kam nas je to šepetanje spravilo in kam bi nas še. Kmetška politika in kmetško zastopstvo se je nahajalo od nekdaj v rokah usiljenih učenjakov, kateri so v svoji učenosti slišali travo rasti in glejmo, kam so nas ti ljudje spravili. Sami zase so si prav dobro postlali ali nas kmetov se Bog usmili. In vedno se nam ti kmetški sleparji in hinavci za zastopnike vsiljujejo. Celó nevedni kmetje bi nas ne bili slabše zastopali.

G. Korošec, pustite nas Vi z Vašim spremstvom le v miru, ne šepetajte nam več na uho, mi kmetje se bomo že sami med seboj sporazumeli in si

zbrali iz naših vrst može v poslaustvo. Mi kmetje imamo že može, kateri so iz naše sredine in vedo naše težave in britkosti, imajo vednosti in izkušnje toliko, da Vas po vseh straneh na daleč prekosijo. Morda veste Vi bolj v Vaši učenosti, v katerém stoletju je živel kakšen svetnik, ali v gospodarski in kmetški politiki Vam dokažemo, da ste velika sirotica. Seveda v klerikalnih zborovanjih, katerih se udeležujejo samo podrepniki in kratkoumneži slujete z Vašo politiko, pridite pa na naše zborovanje ali povabite nas na Vaše, potem boste sami videli, da ste še pač političen siromak, kajti Vaša vednost katero ste si z branjem pridobili, Vam med akušenimi politiki jako malo pomaga. Vsi stanovi zborujejo in delujejo v svojo korist. Kaj bi neki rekli učitelji, uradniki, duhovniki, kedaj zborujejo, če bi se mi kmetje v njihove razmere vtikali; gotovo bi nas pogнали. Pustite tudi vi drugi nas kmete v miru. Za vašo spodnje štajersko kmečko zvezo, katero hočete osnovati, se prav lepo zahvalimo, saj ste nas že dolgo časa imeli zvezane, da se Bog usmili.

Ti ljubi „Štajerc“, nas pa le zmiraj podpiraj, saj ko bi tebe ne bilo, bi slovenski kmetje od tega lažnjivega „Slov. Gospodarja“ in „Naš Doma“ postali tako čisto neumni. Naj te klerikalci obrekujejo kakor hočejo, saj v sladek sad se pač ose rade zaletavajo.

Slovenski napredni kmetje.

Razne stvari.

Sv. Jurij ob Ščavnici. (Taki so!) Pustni torek je minul. Ako so povsod ti klerikalci to je, „mladeniške zveze“ tako razkrinkale kakor pri nas, no potem ni nobene dvombe več, da so le-ti na videz tako krepotni. Dragi mi „Štajerc.“ Ti „Fihposovci“ te tako blatijo, da si brezverski in Bog ve, kaj še. Sedaj pa le ti njim povej, kakšni so oni. Podobni so pobeljenim grobovom: le poslušajte! Na pustni torek zvečer se je sešla ta imenitna (?) jurjevška mladeniška zveza v neki hiši, kjer so plesali; čujte ljudje božji, ta zveza je pa sovražnik plesa. Pa to še ni najhujše. Bile so tudi „Fihposove“ tercijalke-pevke ali kako se imenujejo. Kaj se je vse počelo, ni da bi govoril, le toliko povem, da so se deklina oblekle v moško obleko, fantje pa v žensko, ter so tako plesali. Najhujši so pa bili vodja in tajnik te zveze. Sedaj mi pa ti „Fihpos“ povej, ali se je od „Štajerčevih fantov in deklet“ že kaj tacega slišalo, akoravno jih ti tako zaničuješ. Govori tudi ti „lažnjivi kljukec.“ Da bi pa posvaril vodjo in tajnika se niti ne drzneš, posebno tajnika ne. Kdo pa bi ti tedaj tako neslano dopisoval, če ne ta branitelj vseh čednostij, ako bi ga razžalil; toraj le lepo ravnaj z njim. — Mi smo storili svojo dolžnost ter ljudem pokazali, da: Ni vse zlato, kar se sveti!“

Notar dr. Radey v Mariboru, nekdanji slovenski klerikalni deželni poslanec štajerski in namestnik deželnega glavarja, je bil te dni zaradi različnih nerednosti v uradu suspendiran in v soboto dne 8. t. m. aretovan. V soboto popoldne je prišel preiskovalni

sodnik k dr. Radeyu v stanovanje in ga pozval, da gre z njim na sodnijo. Dr. Radey je prosil odloga, češ da pride sam, ko uredi svoje stvari. Ker pa ga ni bilo, je dobila policija naročilo, da ga aretira, preiskovalni sodnik pa ga je šel iskat na kolodvor in ga tamkaj tudi našel. Dr. Radey je hotel pobegniti. Nekaj časa se je dr. Radey branil iti s preiskovalnim sodnikom, a naposled je sprevidel, da nič ne pomaga in se je udal. Na okrajnem sodišču se je napravil zapisnik, na kar je bil dr. Radey odpeljan v zapor. — Kako bo stvar iztekla, pokazala bo prihodnost. (Tako poročajo razni listi.)

Genjenim bralcem „stajerca“. Dobili smo zadnji čas več opominov, zakaj da več ne prinašamo novic o vojni Burov z Angleži. Odgovarjamo: Odkar, nismo nič pisali, se kaj prav posebnega ni zgodilo na tej vojni, razen da so se male praske ponavljale in so bili večidel Buri na boljšem. Angleži imajo sedaj najnujnejše delo da bi polovili vsaj burske generale, a ti so jako zviti in se vsakokrat še pravočasno skoz angleška krdela zmuznejo, jim ob enem poberejo municijo in živino in zopet kakor blisk zginajo. Govori se veliko, da se bo sklenil mir, a Buri zahtevajo le takšen mir, da bodejo od Angležev popolnoma neodvisni, to vsled tega, ker Buri, četudi jih je malo, da bodo konečno vendarle oni zmagovalci. — Ako bode nam prositor le količkaj dopuščal, bodemo zopet v poznejših številkah obširneje poročali.

Volitve na Ptujski Gori, ki so se vršile dne 10. februarja in trajale celih 12 ur, bile so precej burne, kar se ni čuditi, kajti klerikalna „oberbanda“ pokazala se je v celem svojem farizejstvu in strašila svoje podrepnike s peklom itd. Tudi pri nas se je ta ali oni farizej čeljustil, da, ako ne bodo vsi tako volili kakor da naš gorski župnik komandira, bo v nevarnosti vera. Kakšnih grdih sredstev se je ta stranka, na čelu ji slaboznani gorski Sattler, posluževala, bodemo danes večinoma vse to zamolčali, saj o tem govorila bode kazenska sodnija. Tekom agitacije in volitve stali so na čela svojim zaslepljenim ovčicam trije gospodje duhovniki (božji barantači) — kajti šlo se je za žep, ne pa za narodnost in vero — in to je ona triperesna deteljica: Sattler Osmec, minorit, koje bomo mogoče pozneje v svetlejšo luč postavili. Kmečkega osrečevalca (?) Ozmeča iz Sv. Lovrencu na Drav. polju, smo dosedaj še popolnoma pri miru pustili, a ker je začel hoditi tudi k nam v našo občino zgago delat in pomagat našo občino še bolj pogubiti, kakor je, bomo o priložnosti tudi njegovim ovčicam mogli kaj povedati od njega, da jim bojo ušesa kar migale. Slovitega Sattlerja že nekoliko bližje poznamo, saj ga je nekdo celo z zelo mično pesmico proslavil. Kar se tiče pa meniha iz Ptuj, bodemo svoje mnenje drugokrat izrazili. Nekateri župniki v naši bližini so še res toliko do sebe držali, dasi povabljeni, so se te deteljice previdno ognili. Vsi ti gospodje in njihovi podrepniki šli so tedaj v boj za tistega gospoda klerikalca (nazadnjaka) ki nam je pridobil jako lepe reči, to je, okoli 40 tisoč

kron dolgov, nas zapeljal v neamne tožbe, kjer smo zgubili okoli 700 gold., katere večinoma je pobral dr. Brumen v Ptuj in na vse zadnje — no — manjkalo je v občinski kasi — ko je bila dne 28. decembra lanskega leta ces, kr. komisija deželnega odbora iz Gradca prišla na prošnjo naših naprednih odbornikov revidirat, lepa svotica, kajne? gospod Krajnc — celih 16 sto kron, katere ste Vi porabili zase! No, in gospod komisar od deželnega odbora vzel Vam je, gospod, gospod župan, vse občinske knjige proč in odpeljal seboj v Gradec in Vi ste že bili zaslšani pri ptujskem kazenskem sodišču. Tudi bo dajal ta „mušter-župan“ račun od celih petnajst let nazaj. — Pa kaj hočemo? Klerikalno ljudstvo ne vidi, ne sliši nič, samo batine čuti, ki mu jih zavdajajo lastni voditelji, in te batine tako hvaležno in potrpežljivo prenaša. No dolgo jih pa tudi ne bo, ker prej ali slej zmagati mora le pravična stvar. Da se je pri volitvah šlo res za vero, hočemo tu navesti samo eden slučaj. Ko se je na dan volitve zaslšalo zvoniti opoldan zvon, ki je vernike opominjal k molitvi, se ovi „verobranitelji“ to je v prvi vrsti vsi trije gospodje duhovniki še zmenili niso za molitev in to tako dolgo ne, dokler jih ni posestnik Anton Gojkovič iz Ptujске Gore, opozoril in molil naprej.

Vidite tedaj klerikalci: kdo je boljši kristjan, vi ali mi, ki smo naprednjaki, ali kakor nas že vi imenujete, liberalci in brezverci. — Vi naš sedanji župan Kranjc »(boljši titl si bomo prišparali za poznej)« ste rekli, da letos pa prav gotovo ne bode kandidiral in da ste siti in da imate že vsega dovolj. Mi smo Vam verjeli, ker smo mislili da ste vendar kakšna mož beseda, ali varali smo se, sicer bi se bili mi bolje organizirali in zmago dobili, dasi bi nam ne treba bilo s takimi sredstvi delovati, kakor se je to delalo pri Vaši stranki. Je pač hudir, če pa Vas Oberfihposarji komandirajo. Vidite, Vaš župnik je »vsegljih bolj kšajt« kakor Vi. Našo občino je on našmiral, ali bolje rečeno, osleparil, to je pri stari šoli, kar mi vsi in tudi Vi dobro veste, sedaj pa še celo prišel v odbor, in poznej najbrž postane tudi kot načelnik krajnemu šolskemu svetu, kar bode jako izvrstno. Kar se te nove šarže gosp. župnika, tiče nas in naše dece, bomo že vedeli kaj nam je storiti, ali dobro in lepo pa ne bo, da bode on tudi naše učiteljstvo konjoniral, ki mu je čeravno indirektno šlo na roko. — Toraj zmagali so f petolizniki. Kako dolgo bodejo se te zmage veselili, je šele vprašanje, ker imeli bomo nove volitve, pri katerih se bo bolje oziralo na postavne predpise. Kar se pa tega tiče, da smo mi naprednjaki pili na medvedovo kožo, povemo vam, da naši želodci so bili bolj prazni ko vaši, ki ste si jih polnili z denarji ptujске posojilnice, denarji treh ali štirih župnikov in kanonikov itd. pri tem pa, kar je tudi ena izmed klerikalnih čednostij, prav pošteno kozl . . . , ali po domače: urha klicali. — Kar se prihodnosti tiče, se bo šele videlo. Najbrž se bodo do novih volitev, in to je vsled rekurza ki smo ga mi, zares le mi napredni Slovenci in volilec Ptujске Gore že vložili, vremena zjasnila.

Med tem časom pa bomo dokazali, kdo je poštenjši vi ali mi. — Čudno pa vendar je, da vsi časniki, seveda v prvi vrsti »Fihpos,« potem »Gospodar« »Domovina«, »Südstr. Presse« itd. ki so o teh volitvah pisali, ne vedo, kakšne stranke so si na Ptujski Gori stale nasproti. Da bodo tudi širši krogi o teh strankah zvedeli bodemo pisali drugokrat. Danes povemo, da nemčurov na Ptujski Gori ni, zadnjega Nemca, pa smo pokopali na dan novega leta.

Boj v torbi.

Povedati hočem, moj »Štajerc« ti vsaj,
Kaj nov'ga pri nas godi se zdaj:
Naročnikov toliko ti že imaš,
Da potu opraviti ti največ daš.

Torba se močno napeto reži,
Da pot jo že težko na hrbtu drži;
V nji pa je psovanje, kričanje na glas,
To je kaj nov'ga, poglejmo ta špas!

In z strahom v torbo pogledamo mi,
Tu vid' mo in sli' šmo čudne reči.
Tu »Štajerc« »Sleparja« (»Gospodarja«) venkaj tišči
In pravi: »Prostora tu za te več ni.«

Jaz močan sem »Štajerc«, korenjak,
Vsak mene pozna, napreden možak.
Nisi pa ti za napredek ljudi,
Le hitro poberi se s torbe mi ti!

Že strašno tresó se »Sleparju« kosti,
Ker »Štajerca« on se tak strašno boji.
Zdaj prosi in prosi ga na glas:
Le pusti mi v torbi prostorček še 'n čas.

Saj veš, da v torbi sem vedno le sam,
Prostora zadosti v kotičku imam,
Poznej tud' ta prostor teb' prepustim,
Ker naročnike moje vse kmalu zgubim.

Seveda ga »Štajerc« malo pomiri,
Potem pa na kraje vse hitro zleti,
Na desno, na levo, vse povesod,
»Štajerc« že ve za vsako' pot.

Njemu ni skrita nobena ves,
Še mesto vzeme tudi vmes;
Čeravno ga gledajo nekteri grdo,
On pa 'ma vedno le skrbno oko.

Jaz po zemlji in v zraku išem,
In kar najdem, vse popišem,
Nevedneže da s tem zbudim,
Hudobnim pa gorke zasolim.

Po stari navadi »Štajerc« mi hodi,
Pravico vsakomur pod nos tje zagodi,
En'ga skubi, gruz'ga gladi,
Zmiraj po tvoji stari navadi.

V Makolah je res en skriti kot,
To vam je znano vsepovesod,
Čeravno s »Sleparjem« se vedno boriš,
Vendar tud' k nam prit' se ne bojiš.

Tvoja ljubica.

Od Svetja pri Ormožu. Predpretečeni teden oznanili so naš gospod župnik, da naj pridejo farmani po spovedne listke za velikonočno spoved in to vsaki dan iz druge občine. To je ja hvalevredno, ali, da so ravno pri vsaki priložnosti razsajali čez našega »Štajerca«, katerega mi kmetje in viničarji tako radi beremo, tega mi res ne moremo dalje prenašati. Tebe »Štajerc« pa vprašamo: ali so tebi ta gospod boter ali stric? Ker smo ti mi o takem razsajanju že lansko leto parkrat pisali — pa si vedno tiho. Tako ne gre dalje. Če nočeš naših pritožb uslišati, bodemo pa drugače naredili. Ti se za nas zasramovane ovčice potegniti moraš in tudi take gospode pocukati, kateri se v vse kaj drugega raje vtikajo, kakor da bi svojo službo zvesto opravljali in nas učili krščanske ljubezni nas s svojimi lepimi zgledi spodbujali k složnosti in nas pripravljali za nebeško kraljestvo. Ali ne veš ti »Štajerc«, da je rekel Kristus svojim učencem: »Resnično, resnično vam povem, kdor se vsemu posvetnemu ne odpove, ta ni moj učenec.« (Opomba uredništva: Sličnih dopisov imamo posebno iz Stajerske cele kupe in vselej nam je težko, ko ljudstvo tako silno na nas pritiska, da smo slednjič primorani uslišati ta ljudski glas in tu in tam kak tak dopis natisniti.) — Toraj ljubi »Štajerc«, četudi si ti boter in stric našemu gospodu župniku, ali pa oni tvoji, le nikar ne misli, da sta vidva taka prijatelja. Ker so te naš gospod že tolikrat iz kancelna oklicali, smo vedno mislili, da si še samičen in Bog ve v kaki žlahti sta in da se zategadelj toliko zate potrudijo in te oklicujejo, da bi dobil bogato in brhko nevesto. Pa vidiš, dragi »Štajerc«, mi smo vaju že pogruntali. Ta naš gospod so mislili in želeli tebi dati za nevesto »Fihposa« samega, ali pa kako smrdečo »Fihposovo« devico. Ker pa ti za vse to nisi maral, si ostal rajši le samičen, zato te pa zdaj naš gospod sovražijo in le »Fihposa« hvalijo, če tudi dobro vejo, da si ti stokrat boljši. — Si jim pa tudi še drugače pri srcu, sicer te nebi tako zvesto prebirali, te tak milo ogledovali, skrivno v žepu nosili in hodili Bog ve kam po tebe in tam vse zvedali, od česar bomo pa drugokrat in to na drugem mestu govorili, (priče imamo za to). Tedaj boš videl ti »Štajerc« kako se bojo naš gospod jezili nad teboj in seboj in videl boš v kakih skrbeh bo, če bi jim znalo od jeze žolč ali celó srce počiti, njihova Zefa. — Zanašamo se na tebe, da boš takrat, ko boš zvedel vse, tudi vse brez pardona obesil na ta »velik zvonec«. — Oh, mi pa že naprej vemo, če bo do tega prišlo, kaj nam bojo gospod rekli. Rekli nam bojo: Dragi moji farmani, vidite jaz sem velik »marternik« meni je ta presneti »Štajerc« očital vse moje lepe (?) lastnosti, in to ste krive samo ve, moje tako zatelebane ovčice. Mi bomo pa rekli: Ne, mi vsega tega nismo krivi, ampak vi sami, ker ste pozabili da je pamet boljši ko žamet, in da je dobro imeti pred »Štajercem« velik »špundus«.

Mlekarska zadruga. Zibčki zavedni kmetje želijo v nedeljo dne 23. sušca t. l. v gostilni g. Založnika sklicati občni zbor v zadevi ustanovitve mlekarske

zadruga. Tako zadrugo zamoremo kar najtopleje priporočati, pod pogojem, da je ona v dobrih rokah, na pravem mestu in ima sploh zdravo podlago. Načelništvu in odbor, kolikor mogoče, naj obstoji iz neodvisnih mož. Najbolj se je treba ogibati kakšnih klerikalnih podreptnikov, kateri se le samo hlinijo, v resnici jim je pa le lastni žep v mislih. Takšne zadruga z zdravo podlago, bomo vedno priporočali in kolikor mogoče, tudi še na drugi način podpirali.

Od Male Nedelje. Dragi „Štajerc“! močno si se razširil v naši fari, pa nikdo se ne najde, da bi navedel sovražnike, kateri hočejo siloma „Štajerca“ iz fare iztirati. Pa tudi jaz jih ne bom dosti navedel, zakaj predolgo bi se mudil in potreboval bi preveč prostora. Največji sovražnik „Štajerca“ so bili poprejšnji gosp. kaplan. Pri njih spovedi ni dobil nobeden odveze, kateri ima „Štajerca“ naročenega in ga bere. Pa vendar je nekdo temu kaplanu podkuril, da je moral na hitrem popihati od Male Nedelje. — Sedaj pa še omenim nekaj o našem mežnarju. Tudi za tega bi dobro bilo, da bi se kdo znašel in mu pokazal pot od Male Nedelje. Ta je pred par leti s culico od Sv. Tomaža prikobal k nam, farmani ga radi imamo ko trn v peti. Vsako nedeljo nam veselo zaipoje, zaorgla: dudli-dudli-dudlaj, pa nekateri farmani so se tega dudljanja že zelo naveličali in ostanejo raje zunaj cerkve. Pa ravno tega dudljanja mu ne smemo zameriti. Jožek se je le žuril kovaškega dela, zato pa mu tudi njegovi prsti pri kovanju bolj služijo kakor pri orgljah. — Malonedeljskega gospoda župnika pa vprašamo, ali nimajo do našega domačega mizarskega mojstra toliko zaupanja, da bi mu izročili delo oltarja. Naš mojster je že zgotovil lepše oltarje kakor si jih more naša siromaška fara omisliti. Morda je priporočal onega mojstra nekje v Mariboru „Fihpos“, ali kako? Ali so sklicali odbor? Kadar bodo pa kake stare spovednice za popraviti, se bodo pa gotovo oglasili pri nas.

Moravski fant.

Zunanje novice.

Državi nevarno društvo. Bogati trgovec v Nižjem Novgorodu Alekso Zarubin, ki je hud nasprotnik kadenju, je hotel ustanoviti društvo nekadilcev ter je predložil tozadevna pravila ministruv notranjih zadev. Ministruv pa je zavrnilo ustanovitev takega društva. Proti zavrnitvi se je Zarubin pritožil na senat, pa tudi tam so ga odbili. Končno je vložil Zarubin prošnjo za ustanovitev naravnost pri cesarju, pa tudi od tam je prišel odlok, da se ne more prošnji ustreči. — Kak razloček med nekdanj in sedaj! Ko se je začel tobak razširjati po Evropi, kaznovali so kadilce v Rusiji s prognanstvom v Sibirijo, a na Turškem so jim celo nosove rezali, dandanes pa je propaganda za nekajenje — državni nevarna.

Sprehod po Dunavi od Linca do Dunaja hoče napraviti s svojimi morskimi črevlji kapitan Grossmann. Pot upa prehoditi v osmih urah. Za seboj pa še vleče svojo ženo v čolnu, ki ga ima okoli pasu privezana.

Vesela nevesta. V Taboru na Češkem je odhajal urar L. s svojo nevesto, gostilničarjevo hčerjo, od poroke. Nевesta je zagledala, kako otroci drsajo, in se je takoj tudi spustila na drsalnico. Stara babšeta pa so godrnjala: „Lejte no, zdaj se ima vesti kakor mlada gospa in nima ne mrve pameti!“

Spletkarski dogodek. Iz Belegrada poročajo, da so našli 10. t. m. pred sobami kralja in kraljice dve straži speči. Bili sta omamljeni. Povedala sta, da je šla mimo njiju neka dama z nekim oficirjem. Več nista smela povedati, ker jima je kraljev adjutant ukazal molčati. Vojaka sta izginila iz Belegrada!

Sleparska trafikantinja. Terezija Rifferova na Dunaju je pripovedovala, da jo je vstopivšo zgodaj v trafiko, napadel neki mož ter jej ukradel kakih 250 kron. Na policaji so še zvitejši in ti so dognali, da je trafikantinja le nalašč pravila, da je bila roparsko napadena, da dobi 600 zavarovalnine v slučaju ropa ali tatvine. Zdaj so jo djali pod ključ.

Krava je preprečila poroko. V neki vasi pri Kraljevem Gradcu so se pripravljali za poroko. Ženin je bil raven kakor sveča, „ona“ pa nežna kakor golobica. Ali nesrečni ženinov oče je prodal še pred poroko iz hleva lepo kravo „šeke“, in poroka se je radi nje razdrila. — Nевesta se je izjavila, da brez „šeke“ ne gre v novo hišo — in „šeke“ ne morejo kupiti nazaj.

Nova bolezen. V Kongu je epidemično razširjena bolezen. — spanja. Že več rodov je radi te nove bolezni izmrlo. Nedavno so pripeljali iz Konga v Bruselj 23 spečih zamorcev, da jih poskusijo ozdraviti. Zdravniki menijo, da ostanejo oboleli neozdravni dokler se ne najde primeren serum. Bolezen povzroča neki bacil, ki živi v reki Kongo in v perutnini, ki ima kolero. Evropejci doslej te bolezni še niso dobili.

Morilka. Mlada bona Archangela Abatecola v Rimu, gizdavo dekle, je hotela ukrasti svoji gospej razne dragotine, da si nabavi lepo obleko. Pri delu jo je iznenadila njena tovaršica in to je Archangela zabodla z nožem.

Najmrzlejši kraj na svetu je trg Verchajansk v dolini reke Lene v Sibiriji. Po zimi zmrzne zemlja 100 m globoko, temperatura pade 70° pod ničlo — v juniju pa je 20° C toplote — kakor v Parizu. V Verchajansku živi veliko stoletnih ljudij, kar izpričuje staro resnico, da je zima za človeka zdrava.

Zaradi 20 goldinarjev, ki jih je dolgovala nekdanj premožna Ana Stanzel v Novem Tičinu zakoncema Klement, je zadavila v spanju ženo Klementovo ter hotela isto storiti tudi z možem, da bi se odkrižala dolžnikov. Obsojena je v smrt.

Pred telefonem se je ustrelil v Tobi na Ogrskem davčni iztirjalec Tibold. Svojo ljubico je poprej poklical v Budimpešto k telefonu naj poslušna, kako se bo ustrelil.

Zakaj si pri zevanju zakrijemo z roko usta? V srednjem veku in kjekod tudi še zdaj je prazna vera, da hudič zmiraj preži, da bi se mogel vteptati v človeka ter ga posesti. Ker pa je moral včasih precej dolgo čakati, pri kakem človeku, preden je odprl usta,

ga je rajši dregnil, da je zehnil in tako je vhalj vanj z vsem svojim peklenkim veličanstvom. Zato so si ljudje prekrizavali usta pri zehanju, da bi prepočili peklenščaka. Po nekod imajo še to navado, po drugih krajih pa si samo z dlanjo prikrijejo usta, nekateri pa puste, kadar zehajo, usta na ves stežaj odprta.

Trojni samemor je izvršil učitelj Karol Mrzyglod v Lvovu. Naprej je izpil mišico, ker pa je strup deloval prepočasi, si je pognal kroglo v prsi, a končno se je še obesil na kljuko.

Balon Santos Dumonta v morju. Braziljanec Santos Dumont, čegar senzacionalni poskusi z balonom s krnilom zanimajo ves svet, in ki je v Parizu ter v Monaku dosegel največje uspehe, je hotel leteti tudi preko morja. Dozlej se mu je že večkrat posrečilo, da je letel v smeri, katero si je določil ter se vrnil zopet na prostor odkoder je odplul. Dne 14. t. m. je nameraval zleteti preko morja h Cap Martinu, a balon je bil baje premalo poln, vrv se je zapletla v vijak, balon se je nagnil, in v strahu, da bi balon eksplodiral, je Santos Dumont balon prerezal ter z balonom vred padel v morje. Parniki in čolni so zrakoplavca rešili, balon pa se je baje potopil. Poskusi so zato za dolgo dobo nemogoči.

Zvit kmetič. V francoskem mestu Narbonnu je bil te dni poklican kmetič, ki je baje ubil na njivi s palico jerebico in 7 mladih odnesel na dom. „Jaz sem nedolžen“ je trdil kmet. „Ko sem plužil, je skočila naenkrat jerebica ter se besno zaganjala v mojega konja. Konj jo je brcnil ter nevarno ranil. Da bi se sirotka ne mučila, sem jo rajše ubil. In ker bi bilo smešno, da bi jo pustil na njivi, sem jo spekel ter snedel. Ker so pa mlade žalostno čivkale, sem se tudi njih usmilil ter jih vzel na dom in dal pod kokljo. Če se je toraj zgodilo kaj zoper postavo, je tega kriv moj konj in moje dobro srce; ljubim žival in težko mi dene, ako vidim, da žival trpi.“ — Sodišče je zvitega kmetiča oprostilo, stroške pa mora plačevati državna blagajna.

Z balona je padel. Stotnik pl. Sigsfeld in njegov spremljevalec, dr. Lincke sta se dvignila ob 11,10 dop. z balonom „Berson“ pri Potsdamskem observatoriju v zrak. Hotela sta meriti elektriciteto zraka. Ko sta svojo nalogo opravila, sta se hotela spustiti na tla. Toda zagledala sta, da ploveta proti morju. Zato sta balon prerezala, da bi padla hitreje, a balon ni hotel pasti dovolj. Tedaj sta se odločila, da skočita iz balona, seveda s primerno pripravo. Dr. Lincke je padel na tla in se le nekoliko pobil, stotnik pa je padel na glavo ter se ubil. Balon ga je vlekel še daleč za sabo tako, da trupla ni bilo možno izpoznati.

Iz strahu pred vojaščin si je v Jankovacu na Ogrskem 21 mladeničev predrla mreno v ušesu. Proti vsem se je začela preiskava.

Boj z volkom. V Sevnici pri Županjcu v Bosni sta pasla Tomo in Jozo Vukadin ovce, ko se približa volk. Pogumno ga zasledujeta ter bombardirata s kamenjem. Ko odhije kamen zverini kos čeljusti, se

obrne proti preganjalca. Tedaj prihiti Marijan Radoš ter se zgrabi z volkom. Po dolgem ruvanju se sko-leba na volka, kakor bi ga jeznil, med tem pa prileti še Radošev brat ter zver ubije. Volk je bil 9 let star in zelo velik.

Župnikov dežnik. Neki angleški župnik je pogrešil dežnik. Misli je, da mu ga je vzel kak župljan, hoté ali nehoté. Zato je naslednje nedelje na priznici govoril najprej o dežnikih sploh in končal pridigo tako-le: Ako mi je kdo izmed vas vzel dežnik, naj mi ga vrne; če se pa sramuje, naj ga vrže preko zidu na moj vrt, in vse bo zopet dobro. Naslednjega dne je šel župnik takoj gledat na vrt, ali je imela njegova pridiga uspeh. — In res, našel je — 64 dežnikov!

Oženil svoje sinah. Sedeminpetdesetletni E. Solomon, ki stanuje v Plymouth v Ameriki, poročil se je zadnji četrtek v januarju t. l. s svojo sinah Rozino Robialard-Solomonovo, katera je kakih 20 let mlajša kakor on. Njegov sin, soprog njegove sedanje žene, je umrl pred letom dni.

Goreča maškara. V Mengšu na Kranjskem sta hotela zakonca pri sedemdesetih letih, Janez Kralj, po domačem „Ta star Prahule“ in njegova boljša polovica Lojza na pustni večer svetega Kurenta posebno slovesno praznovati. Napravila sta se v maškare. Za obleko sta si izbrala predivo in slamo. Prišedši v neko gostilno, sta koj obrnila pozornost gostov nase. Gostje so bili posebno radovedni, če bi predivo in slama gorela. Maškara pravi: Poskusite! Kakor blisk je bil mož v plamenu. Gostje so z velikim naporom strgali gorečo pustno oblačilo raz moža. Janeza Kralja so močno ožganega po rokah in po obrazu prepeljali v dež. bolnico v Ljubljano. Mislimo, da mož ne bo več želel, biti v predivo in v slamo povezan.

Dota nadvojvodinje Elizabete. Ko se je omožila nadvojvodinja Elizabeta, 18-letna hčerka rajnega prestolonaslednika Rudolfa — pišejo nekateri listi — s princem Otonom Windischgrätzem, je dobila od svojega deda, našega cesarja, osem milijonov frankov dote, letne rente 1,250.000 frankov, lep grad, palačo na Dunaju in dragotin v vrednosti 5 milijonov frankov.

Ustrelila je spečega moža. Kmet Szabo v Boroš Berinki na Ogrskem je živel s svojo ženo v neprestani neslogi in zadnjič je njej celo žugal, da jo ustrelji ob prvi priložnosti. Kmalu nato si je tudi kupil samokres. Ko pa je zaspal, je vzela žena smrtonosno orožje za sebe pripravljeno ter ustrelila spečega moža. V jutro pa se je sama javila redarstvu.

Nima časa za ženitev. Izumitelj brzjava brez žic, Italijan Murconi, se je pred leti zaročil z lepo sodnikovo hčerjo Josipino Borren-Holmann. No baš tedaj mu je šinila v glavo ideja za nov izum, tako da je več tednov povse pozabil na svojo zaročnico, a ko so ga spomnili, je sporočil, da za sedaj nikakor nima časa za ženitev.

Gospodarske stvari.

Proti pomanjkanju krme.

Po nekterih krajih so letos pridelali zelo malo krme, zato kmetovalec skrbi, s čim bodo pozimi krmili svojo živino. V pouk tem gospodarjem smo za take slučaje po „Deutsche Landwirtschaftliche Presse“ posneli, naslednja navodila, ktera je leta 1893. objavilo kmetijsko društvo za porénsko Prusijo in so se tedaj zelo dobro obnesla.

I.) Kako je mogoče živino, kar je je na kmetiji, preživiti z doma pridelanimi krmili, katerih je bilo vsled neugodnega vremena malo in so slaba?

Odgovor: Na ta način, da se za krmo porabijo vse rastlinske snovi, ktere živali sploh morejo uživati. Poleg sena, kar ga je doma in kar se ga še dokupi, so upoštevati vse vrste slame ter gozdni pridelki, kakor trava, listje, dračje. Da se izognemo vsaki izgubi, moramo te snovi primerno kratko razrezati, predno jih pokrmimo. Svarimo, naj se slama nikakor ne prodaja, čeprav se nam cena zdi zelo visoka.

II. Ali imajo ta krmila v tej množini, kar se jih poklada, zadosti redilnih snovij, da žival vzdržujejo?

Odgovor: Ne! dokupiti je treba močnih krmil, kakor otrobov (pšeničnih in rženih), oljnih tropin, sladnih kalij, pivovarskih tropin, koruze (te posebno za konje) itd.

III.) Kako je nadomestiti snovi, ki se sicer ustijajo, pa se bodo pokrmile?

Odgovor: S takimi snovmi iz gozda, ki niso za krmo, na pr. praprot, šaš i. t. d.; nadalje s šoto ktero lahko sam pripravi, kdor jo ima, ali pa se kupi šotna stelja in drob. Če vseh teh rečij nij, se nekaj časa lahko rabi tudi prst.

IV. Kako se najbolje nabavijo krmila za konec poletja, za jesen, za zimo in za prvo pomlad?

Odgovor:

a) S slamo, kar je je spravljene in kar se je še dobi, je treba varčno gospodariti. Če se žito žanje, ko je rumeno dozorelo, je slama mnogo več vredna kakor tedaj, če je žito popolnoma dozorelo.

b) Nasejejo naj se krmske rastline na njive, ki so za to namenjene, in posebno v strnišča.

V.) Ktere krmske rastline so za to najboljše?

Odgovor:

1. Najprej dajo pridelek:

a) Bela gorčica. Na 1 ha. se je poseje 20—24 kg.

b) Bela gorčica in ajda. Na 1 ha se poseje 12 kg. gorčice in 30 kg. ajde.

c) Bela gorčica, ajda in retkev. Seme: 10 kg., 28 kg. in 10 kg.

2.) Za poznejšo porabo (po krmilih, navedenih pod 1.):

a) Grašica in oves, ali

b) grašica in ječmem (kjer je ječmen poceni).

c) grašica, malozrnat grah, oves in ječmen ali jara rež (kjer jo imajo).

3. Za porabo jeseni in pozimi:

a) Turščica z grašico in z drobnozrnatim grahom,

prilčno v naslednjem razmerju: 20 kg. turščice 10 kg. graha in 10 kg. grašice.

b) Repa iz prahe, če so bile njive zanjo pripravljene.

c) Strniščna repa. Seme se vseje v razorano strnišče in se takoj povali.

Množina pridelka teh zmesij je odvisna od tega, da se kolikor mogoče zgodaj vsejejo v preorano strnišče ozimine ali na nalašč zanje pripravljene njive.

4. Za porabo v prihodnji pomladi:

a) Kosmata grašica (vicia villosa) v zmesi s šentjanževo ržjo (seje se do konca avgusta) ali z navadno ržjo (seje se do srede septembra). Poseje se na 1 ha. 60 kg. grašice in 100 kg. rži ali pa 40 kgr. grašice in 120 kg. rži.

b) Rdeča detelja (inkarnatka) ali med strniščno repo, ki se jeseni poruje, ali pa vzmesi z laško ljuliko. Ta zmes daje večje pridelke.

c) Rěž za krmo, ali sama na posebno močni zemlji, če mogoče pognojeni z gnojnico, ali pa v zmesi in sicer: rež in zimski ječmen; rež zimski ječmen in nekaj kil kosmate grašice; rež in ječmen z zimsko grašico; rež ter 8—10 kg. zimsko ogrščice.

VI.) Ali naj se primerno gnoji, da se pridelek teh zmesij pomnoži, in ktera gnojila se za to priporočajo?

Odgovor: Vse navedene zmesi dajo boljše pridelke, če sa jim gnoji. V prvi vrsti se rabi hlevski gnoj in gnojnica, posebno pri strniščni repi, grašični zmesi, koruzi in rži; poleg njih pa je upoštevati tudi tržna gnojila, in sicer:

a) za zmesi, ki se še letos pokose, superfosfat in čilski soliter,

b) za zmesi, ki se bodo kosila prihodnje leto, pa Tomasova žlindra in nekoliko čilskega solitra. ali pa tudi amoniakove zmesi.

VII. Kako je ravnati pri setvi vseh teh zmesij?

Odgovor: Če je zemlja zelo suha, se vsa semena nekoliko globokeje v zemljo spravijo kakor navadno. Debelejša semena (grašica, grah, oves, turščica, rež, ječmen) se najbolje plitvo podorjejo, drobnejša semena pa, ki se z njimi sejajo, se poznej sejajo povrhu.

Kako se vinu cekinova barva prida? Odgovor:

Belemu vinu se da lepa rumena barva z vinskim barvilom, ki se kupi pod imenom vinski „kulér“. To barvilo je karamel, t. j. žgan sladkor. Sladkor se namreč toliko časa kuha, da dobi rjavo barvo. Tak sladkor je v vinu raztopljev in mu da rumeno barvo. Paziti je, da se sladkor ne kuha preveč, da se ne prismodi, drugače dobi vino neprijeten okus po žganem sladkorju.

Loterijske številke.

Trst, dne 8. februarja: 63, 87, 23, 10, 83.

Gradec, dne 15. februarja: 41, 10, 34, 86, 85.

128

Štev. 3 v. k.

Razglas.

Z ozirom na razglas c. kr. štajerskega namestništva z dne 26. januarija 1902, številka 3617, o vrstitvi nove volitve trgovinske in obrtne zbornice v Gradcu, kateri je bil razglašen v „Grazer Zeitung“ z dne 31. januarija 1902, številka 25, se s tem na znanje daje, da je podpisana c. kr. volilna komisija za trgovinsko in obrtno zbornico v Gradcu sestavila imenike upravičenih volilcev, vrejene po davčnih okrajih.

V svrhu vlaganja morebitnih vgovorov bodo ti volilski imeniki javno razgrnjeni od **21. februarija do vštetelega 6. marca 1902** za celi zbornični okraj v pisarnici trgovinske in obrtne zbornice v Gradcu, Neuthorgasse številka 57, I. nadstropje, in za vsaki davčni okraj (izvemši davčna okraja Gradec mesto in Gradec okolica) pri c. k. davčnih uradih med navadnimi uradnimi urami.

Te vgovore je vložiti **pismeno** in **neposredno** pri c. k. volilni komisiji za trgovinsko in obrtno zbornico v Gradcu, Neuthorgasse številka 57, I. nadstropje, v **zgoraj omenjenemu roku**, in sicer takó, da se isti izročijo najpozneje dne 6. marca 1902 pred poštnim slepom c. kr. pošti.

Volilcem, kateri imajo v več volilnih razredih volilno pravico, je dano na voljo, se izreči vsak čas, najpozneje pa neposredno pred izvršbo volilne pravice pri c. kr. volilni komisiji, v katerem volilnem razredu hočejo vršiti volilno pravico, ker drugače ostanejo isti uvrščeni v tistem volilnem razredu, v katerem plačujejo najvišji davek.

Vse vloge upravičenih volilcev pošiljajo se c. kr. volilni komisiji po pošti **poštne proste**, če se v nadpisu pristavi: „V volilnih zadevah trgovinske in obrtne zbornice v Gradcu“.

Na podlagi popravljenih volilskih imenikov bode c. kr. volilna komisija izdala izkaznice in glasovnice za volitev ter jih razposlala z razpisom volitve upravičenim volilcem potom c. kr. pošte.

Končno se opozarja, da se je volilni red za trgovinsko in obrtno zbornico v Gradcu, katerega je potrdilo c. kr. trgovinsko ministerstvo z ukazom z dne 18. decembra 1901, številka 4999 trg. m., razglasil v „deželnem zakoniku in ukaznem listu za vojvodino Štajersko“, XXIX. kos letnika 1901, pod številko 89.

Gradec, 11. februarja 1902.

C. kr. volilna komisija
za trgovinsko in obrtno zbornico v Gradcu.

RAZGLAS.

445

Pozivljajo se vsi tisti posestniki mesta Celje in celjske okolice, kateri nameravajo uvesti gnojniščne jame (Mehrungruben), katere so se od strani isto-zadnevne občine po zahtevi ugodno narediti zahtevale, da se najkasneje **do 1. marca 1902** pri podpisane mu mestnem uradu zglasijo in naznanijo približno, koliko bodejo potrebovali.

Približni pogoji dobave dajali se bodo naznanje pri podpisane mu uradu.

Mestni urad Celje, dne 9. februarja 1902.

Župan: Stiger.

Mala usnjarija (Gerberei) ¶

se pod prav ugodnimi pogoji proda. — Vprašati je pri **Antonu Köber v Hočah pod Mariborom.**

Zgubila se je nova kapa (Astrachan-Pelzkappe)

blizu mesta Ptuj. Kdor jo najde, naj jo prinese proti dobrem plačilu v uredništvo „Štajerca“ v Ptuj.

(Pred nakupem te kape se svari.)

446

Časnik „Štajerc“

zastopa kmečke koristi in prinaša najnovejše novice ter šaljive pripovedi, velja za celo leto s poštnino vred **samo 60 krajcarjev** ali 1 K 20 h. Naroči se na ta časnik lahko z vsakim dnevom. Naročnina poslati je naprej z natančnim naslovom. Na samo naročilo brez denarja, se časnik ne pošlje.

Kdor nam pošlje kakšen dopis, naj pridede svoje ime na poseben listek. Imena seveda ne izdamo.

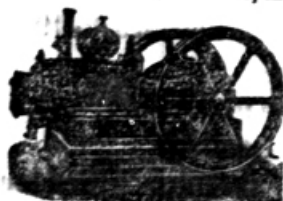
Ker „Štajerca“ čita najmanj 200 tisoč ljudi, se opozarjajo vsi tisti, ki imajo kaj za prodati ali kupiti, kaj za v najem dati, iščejo kake službe, ali sploh imajo kaj po časnikih naznaniti, naj se blagovolijo zaupno obrniti na list „Štajerc“. Cene so jako nizke. Za manj kot eno krono se oznanila ne sprejemajo. Pri oznanilu ene krone piše se lahko 30 do 40 besed.

A. d. Hochejerja

glavno zastopstvo merlenfeldske (tovarnice) motorjev in lokomobil
(Merlenfelder Motoren- und Lokomobil-Fabrik)

Queen VIII/2 Josefstädterstrasse 64

nasproti postaje mestne železnice „Josefstädterstrasse.“
Zaloga motorjev in lokomobil, ki se gonijo s petrolejem, bencinom, bpištom in plinom.

Nikake nevarnosti glede ognja ali da bi se raznesli, so vedno pripravljene za delo. — Najboljši in najmočnejši stroji, kar se tiče vstrajnosti. — Primerni za kmetijske, industrijske in druge namene. — Popolne rolatilne priprave. — Mlatilnice od Hofherja in Schranza.

Genilni stroži ene konjske moči za eno uro samo 4 do 6 vinarjev!!

■ Ceniki brezplačno in poštnine prosto. ■ 340

Čudež iz Švice.

Podpisana firma pošlje vsaki osebi, kateregakoli stanu proti poštnemu povzetju za ceno, kakor je še ni bilo v trgovskem svetu, to je za **samo**

2 kroni 60 vin.

carine prosto, izvrstno, 24 ur točno idočo

s triletnim jamstvom. Vehu tega dobi vsak naročitelj elegantno, fino faconirano veržico brezplačno priloženo. Ako bi ura ne ugajala, se jo premeni ali pa se vrne denar. Pošilja te ure jedino le

zastopstvo za švicarske ure v Krakovu J/1
poštno predalo št. 29. 307

Na več let

se da v najem

kréma, mesarija, trgovina in kovačija. Kovačija se odda vsaki čas, drugo pa od 20. aprila t. l. Več pove lastnik Ivan Pavalec pri Sv. Jariju v Slov. goricah. 439

Pozornost!!! Colnine prosto!!! Pozornost!!!

Prekosi vsako konkurencu.

Mi pošljemo vsakomur „Colnine prosto“ 3 m stofa dobre, močne kvalitete, za kompletno jesensko moško obleko svetlo ali temno, gladko, progasto ali karirano za pod sramotno ceno od gl. 2.30, kakor 3 m črn. kamgarna kompl. elg. moško salonsko obleko gl. 3.70 Dalje en kompl. jesenski ali zimski moški površnik, dober, kodričasti stof za ceno od gl. 3.30, vse colnine prosto.

Naše oznanilo se opira na strogi basis, od kojega bonitete naj se vsakdo prepriča in je risika popolnoma izključena, ker se neprikladno zadovoljno ramenja vali denar nazaj pošlje! Dobavlja se proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej vpošlje, samo in edino skoz Jungwirth's Expeditionshaus Krakau, Pestfach Nr. 29. 388

Gibt in rheumatismus-eter.

Ta v „Mohren“-lekarni v Radgoni največ iz našelo okrepčevalno delujočim aromatičnim zdravilnim sredstvom pripravljem eter se kot kolečine olajsajoče mazilo najbolje priporoča. Cena ene steklenice z natančnim poravnim navodilom velja 50 kr ali 1 krono.

S pošto proti poštnem povzetju (Nachnahme) se manj kot 2 steklenici ne razpošiljajo. 323

Ugodno se prodaja

velika pristava (marot) tri četiri ure oddaljena od mesta Celja z velikimi obokanimi (gewölbt) hlevi, z 20 glav živine s potrebno krmo do košnje, 85 oralov travnikov, 10 oralov njiv, 25 oralov gozda. Vse to leži skupaj (arondiert). K temu spada tudi na tem posestvu stoječa velika opekarna (ciglenc) z sušilnicami in šupami za shranjenje opeke in drugim potrebnimi premičninami. Pojasnila daje varuh tega posestva gospod

Friedr. Jakovitsch

v Celju, rotovžka ulica števil. 21. 374

Samo v teh zavojih se
dobiva pristna, tako
splošna priljubljena

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

Lepo, plodonosno posestvo

v Leitersbergu pri Mariboru se prod.

Ono leži na državni cesti in na razpotju deželnih cest, ki peljejo v Arnovž in v St. Lenart v Slov. gor., oddaljeno je pol ure od žrnega kolodvora. V bližini se namerava narediti železnična postaja. Posestvo obstoji iz plodovitega polja, na ravnem ležečih travnikov, nekoliko vinogradev in bukovega gozda, ki se lahko izseka. Sadonosniki so dobro oskrbljeni in z zlahtnim sadjem posajeni. — Posestvo v Leitersbergu leži deloma tudi v Freideku in meri 31¼ ha ali 64 oralov. Pri gori imenovani cesti je prostorna hiša s 4 sobami in vseni priteklinami, lepa kuhinja, klet itd. Potem ena odlična posestniška hiša, v kateri sta zdaj kovač in kolnar; dve najemniški hiši, velika kolarnica, svinjski hlevi in ena opekarna. Hlevi za živino so obokani. Vsa poslopja so z opeko krita. Kmetija v Freideku, 4 in pol ha ali približno 8 ha zemlje, od tega 1 oral vinograda. Lepa hiša s kuhinjo s štedilnikom, goveji in in svinjski hlevi. Vse z opeko krito. Kmetija v Voseku, 9¼ ha ali 17 oralov zemlje, od teh je 6 oralov lepih travnikov. Hiša in hlevi so zidani in z opeko kriti. — Viničarja v Kušerniku, 6 oralov, od teh 5 oralov vinograda, kateri je na pol s cepljenimi, nosečimi, ameriškimi trtami posajeni. Viničarska hiša je zidana in ima lepe ter obokano klet, zraven živinski in svinjski hlev. — Natančna pojasnila se dobe pri

Jakobu Purgay

v Leitersbergu pri Mariboru. 413

Dobre ure in po ceni

proti jletni pismeni garanciji, prodaja in razpo-
šilja

Karl Hekermann,

urar, trgovina s zlatnino, srebernino in
optičnim blagom v PTUJU, v gledališkem posloplju.

Dobre nikelnaste remontoir-ure
od gl. 3.50 višje.	Dobre pendel-ure z bitjem ur od
gl. 6.50 višje.
Dobre sreberne remontoir-ure od
gl. 5.50 višje.	Pristne sreberne verižice od
gl. 1.20 višje.
Dobre prave zlate remontoir-ure
od gl. 15.— višje.	Pristne sreberne poročne prstane,
par od gl. —.80 višje.
Dobre stenske ure z bitjem
od gl. 2.50 višje.	Nikelnaste ure, bučlike od gl.
2.— višje.

Vse druge ure, zlatenino in srebernino, ter optično blago, kakor tudi vse
v to stroko spadajoča popravila, dobro in po ceni. 14

Razglas.

V času od 3. do vštrevši 15. marca 1902
vršili se bodo na deželni sadjarski in vi-
norejski šoli v Mariboru sledeči pomla-
danski kurzi.

1. Tečaj za vino in sadjerejo
za vinogradniške in sadjerejske posest-
nike in druge prijatelje teh poljedelskih
strok.

2. Tečaj za viničarje, sadje-
rejce in cestninarje. V prvem bode
se najvažnejše iz imenovanih področij se-
dajšnjemu stanu stvari odgovarjajoče, teore-
tično in praktično obravnavalo; zadnje ima
glavneje praktično izobraženost viničarjev
in sadjerejev spomladanskih opravil
namen.

Število udeležencev je v vino sadje-
rejskem kurzu na 40, v viničarskem in
drevesno strežniškem kurzu na 30 odmer-
jeno.

Dotičnega tečaja udeležujoči se vini-
čarji in sadjerejci, kateri niso od posest-
nikov in občin ali drugih skupščin poslani
in svoje uboštvo skoz od občine naprav-
ljenim spričevalom dokažejo, dobijo podpore.

Vdeleženci obeh tečajev prinesiti mo-
rajo trsne škarje in drevesne nože seboj.
Oni zamorejo take, kakor tudi drevesne
žage in drapljače dobre vrste posredovan-
jem zavoda dobivati.

Prijave doposlati so do 1. marca t. l.
podpisanemu ravnateljstvu.

Ravnateljstvo štaj. dež. sadje- in vinorejske šole v Mariboru.

Rudeča kobila 16 pesti visoka, izvrstna
za dirko, se po ceni
prod. — Naslov pove „Štajerca“. — Isti posestnik
ima na prodaj tudi 20 hektolitrov izvrstnega rude-
čega vina, muškaterja liter po 18 kr in 20 hekto-
litrov rudečega vina prav dobre vrste, liter po 15 kr.
Pošlje tudi vzorce poštne prosto. Naslov pove
upravnitvo „Štajerca“ v Ptuju. 431

Mala usnjarija (Gerberei)

se pod prav ugodnimi pogoji prod. Vprašati
je pri

Anton Körber

v Hočah pod Mariborom. 444

Naznanilo.

Dovoljujem si, cenjenemu občinstvu naznaniti, da sem moja

—● trgovino z manufakturnim blagom ●—

iz dr. Ploj-ove hiše **prestavil v mojo lastno hišo**, to je, nasproti mestne hranilnice (Sparcasse).

V tem, ko se za dosedaj mi v tako obilni meri podarjeno zaupanje najsrčnejše zahvaljujem, obračam se ob enem na vse moje cenjene odjemalce z najudanejšo prošnjo, me tudi v moji novi prodajalnici blagohotno obiskati, kjer si bodem prizadeval, vsakogar pošteno, točno in po najnižjih cenah postreči.

Z odličnim spoštovanjem

Alois Muchitsch

trgovina z manufakturnim blagom „pri angelju“ v Ptuj.

407

Redka prilika.

Čudovito po ceni.

400 komadov za 1 gld. 80 kr.

I dražestno pozlačena ura z verižico, s 3letnim jamstvom, 6 kom. prima žepnih rut, 1 svetovno patentovani žepni tistnik od nikla, 1 mučen album za slike, obserajč 36 najlepših slik sveta. 1 mašina za računiti „Patenta“, katera izračuni samo najtežje eksemble, k temu eno navodilo, 1 spisovnik za pisma, poraben za vsakogar, 5 kom. najlepših razglednic, 5 kom. čudovitih prerokovanj egiptovskih prerokovalcev, ki vzbujajo veliko smeha. 1 garntura manštetnih in srajčnih gumb iz double-zlata patentovana zapona 3/4, zlata, 1 prijetno dišeče toaletno milo, 1 fino žepno zrcalo, 1 prakt. žepni nožič, 1 ff nastavek za smotke z jantarom. 1 moderni moški prstan s imit. žlahtnim kamnom, 20 komadov pisarniških predmetov in še 300 raznih v gos-podinjstvu neizogibno potrebnih predmetov. Vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje, samo 1 gld. 80 kr. skoz razposiljavnico Ch. Jungwirth, Krakav, A. Risko izključen. Za neugajajoče se vrne denar.

341

Sadna drevesa

iz preskušanih lastnih dreyesnic in sicer: jabolke po K 1.— do K 140; bruske po K 120 do 160. — Iz-boren jabolčnik iz lastnih kletij od 14 do 18 vinarjev za liter ponuja Oskrbništvo Marcenberg (Gutsverwaltung Mahrenberg). Tam dobijo se tudi jorkšairski plemenski prašiči.

334

Proda se za ceno 2800 gld. 410

zaradi preselitve posestvo z mautmühle, cirkolarom (Kreissäge) gozdom, travnikj in poljem. Pojasnila daje o tem več Rudolf Sokoll v Svabeku pri Plückeru na Koroškem.

Sprejme se

knjigovezni učenec

s potrebno šolsko izobrazbo, večš nemškega in slovenskega jezika, v knjigovoznici

W. Blanke-ja v Ptuj.

Šafer

izvežban v vinogradstvu, poljedelstvu in živinoreji, se sprejme pri

And. Suppanz

v Pristoci pri Podčetrtku 442

Išče se dojilec

za grajščinsko oskrbnitvo „Dobrava“ (Gut Neustift) pri Ptujski Gori. Vprašati je pri g. Frano Kaiser-ju v Ptuj. 442

Posestvo na prodaj

je v lepem, rodovitnem kraju, na katerem se lahko redi šest glav živine. Kraj je pripraven za krčmo in trgovino. Hiša in hlev je še čisto nova. Sveta je 11 oralov, obstoječ večinoma iz travnikov. Cena vsemu temu posestvu je 7000 gld. Več pove

Ivan Lamprecht, trgovec

v Pučavi, pošta Faal pri Mariboru.

428

Proda se ugodno celo gospodarstvo. DOXA

Ono obstoji iz edne hiše s sedmimi sobami, kuhinje, kuhinjske shrambe, kleti, pri hisi je koncesija za krčmo. zraven nje vrt za zelenjavo, keglišča, gospodarskim poslopjem, mesnice, ledenice dveh obokanih hlevov za voznike, mlatilnega poda, parne, dveh hlevov za 16 komadov živine, še ene kleti, 6 svinjskih hlevov, 10 oralov travnikov in njiv, 3 oralov gozda in sadnega vrta, ležeče v trgu Konjice. Vpraša naj se pri lastniku

Simon Otschku v Konjicah.

422

Prodam ali v najem dam na več let

lepo posestvo z rodovitnimi njivami, travniki, sadnim vrtom, žago, mlinom, delavnico za kolarja ali mizarja na vodno moč, z dvema band-žagama in cirkolarom in se napravi še lahko takih priprav. Vodne moči 36 konjskih sil. Potem je kovačija na 2 ognja, gostilna z ledenico, vse na lepem kraju, 10 minut od kolodvora. Tudi je več tisoč stang hmelja. Ako je vse to za enega preveč, odda se tudi posamezno. Cena je 16.500 gld.

Pogoji so jako ugodni. Kupec naj se oglasi pri

G. Saverschnik-u v Št. Petru v Savinjski dolini.

430

Išče se v učenje

eden močan pekovski pomočnik in eden močan krznarski pomočnik (Gerberlehrling). Kje, pove uredništvo „Stajerca“ v Ptuj.

440

Proda se

zaradi smrti **lepo posestvo** v Šmarjeti, tri četrt ure od mesta Celje, tik državne ceste, z živino in inventarjem, dvema gozdoma; njive in travniki so v ravnini, dobro obdelani, večjidel prvega razreda. Cena se izve pri

Franc Permoser

pošta v Poličanah (Pölschach).

441

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. k. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure

za poslovanje s strankami ob delavnih od 8-12 ure.

Občezje z avst. ogersko banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko. Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

11

Razglas.

Letni, mesečni in tedenski sejmi v Ptujl.

Letni sejmi:

(Kramarski, živinski in lesni sejmi)

28. dne aprila, 5. dne avgusta in 25. dne novembra.

Konjski in goveji sejmi:

Vsako prvo in tretje sredo v mesecu, izvzemši prvo sredo avgusta meseca in tretjo sredo novembra mesca, in sicer zaradi tega, ker se vrše v čoličnih tednih zgoraj navedeni letni sejmi. — Po tem takem vršita se v mestu Ptuj vsaki mesec dva goveja in konjska sejma.

Svinjski sejmi:

Vsako sredo. Ako je v sredo praznik ali letni sejem, tedaj dan popreje.

Tedenski sejmi:

Vsako sredo in vsak petek, posebno za meso, slanino (špeh) in perotnino. Ob zgoraj navedenih dnéh prodajajo se na trgu ob ledji (Lend) velike množine stavbenega tesarskega lesa, krajnikov, letev (lat) trsnega kolja i. t. d.

Župan:

J. Ornljg.

Mestni urad v Ptujl.

Mestna hranilnica v Celji.

1. Celjska mestna hranilnica nahaja se v lastnem zavodnem poslopiju, Ringstrasse števil. 18.
2. Hranilni vložki obrestujejo se s 4 $\frac{1}{2}$ % nima obrestmi; rentni davek, trpi hranilnica. Starje vložkov znašalo je koncem leta K 8.833.560,42.
3. Posojila na hipoteko se s 5 $\frac{1}{2}$ % nima, menična posojila s 5 $\frac{1}{2}$ % nima in zastavna posojila proti 5 $\frac{1}{2}$ % nima obrestmi oddajajo.
4. Hranilnica daje v najem železne blagajnične predale pod zaklepom najemnika in pod sozaporom hranilnice varno shranjenje vrednostnih papirjev; prevzame tudi odprta depota.
5. Vplačila v Celjsko mestno hranilnico zamorejo se tudi potom vložnega lista ali čeka poštno hranilnice na račun števil. 807-870 izvršiti. Vložnice se oddajajo na zahtevanje.
6. Podružni zavod in Giro-Conto avstr. ogerške banke.
7. Kreditno in posojilno društvo «Celjske mestne hranilnice» daje menična posojila proti 5 $\frac{1}{2}$ % nima obrestmi.
8. Uradne ure za stranke so ob delavnikih od 9—12 ure dopoldne določene do preklica.

Ravnateljstvo.

Prodaja in prevzetej
vsakovrstnih popravil
optičnega blaga
kakor nosnikov (Zwicker)
očalov, barometrov, termo-

metrov, daljnogledov, vage za mošt, vino, žganje, jesih, libele (Wasserwagen) itd. itd. pri

KARL ACKERMANN-U, urarju
trgovina z urami, zlatnino, srebrnino in optičnim
blagom v **Ptuju** v gledališkem poslopiju. 182

Želite

da Vam nesejo kure po zimi veliko jaje?
več in boljšega mleka?

debele in čvrste prašice?
zdravo in lepo mlado živino?

močno in trpežno vprašno živino?

potem primešujte k krmi Barthelovo poklajno apno.

za ta mali trošek Vam ne bo nikdar žal.
Navodilo dobiti je brezplačno pri

Miha Barthel in drug na Dunaju

X. Keplergasse 20.

Zalogo Barthelovega poklajnega apna imajo tudi: **Adolf Sellinschegg** in **Jos. Kasimir** v Ptuju, **R. Prettner** v Radgoni in **Franz Frangol** v Mariboru, **Franz Rupnik** v Konjicah in **Johan Pungarscheg** v Slov. Gradcu. 350

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Pauko.

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni vse od avstrijskega društva inženjerske in arhitektov določene predpise glede tlaškovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor tudi svoje priznano izvrstno apno.

Priporočila in pričevanja

raznih uradov in najslavnejših tvrdk so na razpologo.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5. 364

Brata Slawitsch

v Ptuju

priporočata izvrstne **šivalne stroje** (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A	70 K	—	h
Singer Medium	90	—	"
Singer Titania	120	—	"
Ringschifchen	140	—	"
Ringschifchen za			

krojače

Minerva A	180	—	"
Minerva C za krojače	100	—	"
Howe C za krojače in čevljarje	90	—	"
Cylinder Elastik za čevljarje	180	—	"

Delh (Bestandtheile) za vsakorstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (na rate). Cenik brezplačno. 312

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuju
zraven klančnice in plinarske hiše postavljena je nova
parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d. 30

!!Novost!!

Cekaco

števil. 142 EE
in F siv

Registrirano

Registrirano

Najfinejše

pero za pisarne in korespondenco.

Izjemno trpežno in čvrsto.

Z najfinejo in fino konico (špičo).

Dobiva se v vseh boljših trgovinah papirjem in pisarskimi potrebčinami.

Karol Kuhn & drug na Dunaju

Vstanovljeno 1843.

Tisk: W. Blanke v Ptuju.